

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogorske** dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge de-
žele i. Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inzerate)** se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 84.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, 15. aprila 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Albanska vstaja.

Iz Sofije, 12. aprila.

Po makedonskem vprašanju, ki je postalo za Turčijo krvava rana, ker je v svojem razvoju bolestno in tragično, je izbruhnila l. 1908. turška revolucija. A še ni bilo tej konec, pa je že buknila z vso silo arnautska vstaja. Boj v Albaniji prehaja sedaj v zelo nevarno dobo in to za to, ker Bolgarija izjavlja, da za njo ni več nikakega takozvanega makedonskega vprašanja; car Ferdinand je vsaj za sedaj iz bogve kakih ozirav prepustil makedonske Bolgare samim sebi. Ti odgovarjajo na to s tem, da poziva makedonski komitet prebivalstvo pod orožje.

Danes je tuška država prisiljena, da se poslužuje samo svinca in jekla proti vstaškim Arnautom, a kjer ne zadostuje, je treba razrušilno-opustošilne sile topov in mitraljez. To je turška svoboda, katero so proglasili mladoturki s takim šumom in takimi fanfarami. Arnaut, ki se je v Ipeku, Djakovem, Prištini in Prizrenu razburil in spuntal, gleda danes z razgaljenimi prsi smrti v oko, oduševljen z duhom krutega nasilja, da odgovori hrabro na turške hudobije, izvršene nad arnautskim narodom.

Ta duh maščevanja in svobode, to samozatajevanje in nesebičnost je proizvod nevolje, ki je dvignila arnautski narod proti nasilnemu načinu mladoturškega vladanja.

Mladoturki pritiskajo in mečkajo Armence, Mladoturki šikanirajo Arabce, Mladoturki dušijo Makedonce, Mladoturki bi radi zlomili tudi Arnauts in so jim že res ustvarili peklenški položaj.

Arnautom zabranjujejo materni jezik v cerkvah in šolah, odrekajo jim vse svobode in pravice, davki so pretirano težki in okrutne oblasti jih v zvezi z begi terorizirajo na vsak možen način. Za nje res ni znosnega političnega življenja. In vendar bi si zaslužili boljšo usodo, ker imajo svojo kulturo. — Med njimi je delovala dolgo časa italijanska civilizacija, dasi v verskem oziru nekoliko preveč nearnautsko. Med Arnauti se je trudila tudi Avstrijsko-Ogerska. Arnauti imajo pogoje za svobodo in višjo kulturo. Imajo pa tudi zmožnosti.

Res je, zelo velika večina arnautskega naroda je ohranila mnogo silno starih in značilnih svojih narodnih potez, združnih šeg svojega gorskega življenja in karakterističnih starodavnih običajev. No, pri tem so ohranili samo tradicije in vidne spomine na minulo, po kateri so si sedaj izkrčili pot do modernejšega socialnoekonomskega življenja. »Bjesa« je med Arnauti najbolj karakteristična poteza omenjenih tradicij in ona tvori idejno stran revolucije ter je podpihovatelj in podžigatelj proti mladoturški tiraniji. »Bjesa« je ona zakletva, ki ne da Albancu mirovati, dokler more le z mezincem gibati — proti Carigradu.

Izmogzavan od vekov, teptan, brezpraven in pomohamedanjen je prišel narod do prepričanja, da je samo neodvisnost njegova sreča. To spoznanje se vdihava Arnautom od njihovih rojakov iz tujine, ka-

mor so se umaknili ali prisiljeni ali pa so odšli prostovoljno, da se tam olikajo ob viru kulturno-političnih znanosti in okrepe za bodoči boj. In ne bode li res podlegla slednjič tudi Albanija razvoju narodov, ki ga vršijo kulturno-zgodovinske sile vsepovsod? Bode! Bodi narod otesnjen in mečkan kakorkoli, arnautski narod bode prišel kakor vsaki drug do svoje svobode. To zahteva vseobči socialni razvoj človeštva, h kateremu se prištevajo tudi Arnauti, Armenci, Makedonci in mnogi drugi, čeravno jim Turki človečnost zanikajo.

Ako je to tako, kaj bodo pa potem opravili turški paše s svojimi topovi, obsedanja in požigi, s čemur hočejo ugonobiti arnautsko hrepenenje po svobodi? Nič! Minolo leto je Djavid-paša streljal, sekal in žgal, a Arnautov ni premagal. Sedaj je vstaja na novo buknila, še močnejša in bolj odločna. Zadnja poročila pravijo, da so se Arnauti že udali. Uvideli so, da se ne morejo resno ustavljati veliki premoči turške vojske. Potrjena še ta poročila niso in po mojem mnenju bodo še grmele puške po strmih albanških gorah. Pa naj poteče ta borba kakorkoli: žilavemu in odločnemu narodu se svoboda lahko odteguje — ali končno se mu jo vendar mora podeliti.

Reforma ljudske šole.

Zborovanje delegatov komiteja za reformo ljudskega šolstva.

Dunaj, 10. aprila 1910.

Pred dvema letema se je na Dunaju osnoval iz zastopnikov Nemško-avstrijske učiteljske zveze, društva »Svobodna šola« in Socijalno-pedagoškega društva komité za reformo ljudske šole. Ta komité si je postavil nalogo, da izvrši poizvedbe o razmerah avstrijskega ljudskega šolstva, da razkrije v znanstvenem in statističnem oziru sedanje stanje avstrijskega ljudskega šolstva in da dobi iz tega temelj za delovanje reformacije ljudskega šolstva v naprednem smislu. Komité za reformo ljudske šole je s pomočjo naprednih nemških učiteljskih organizacij izvršil poizvedbe najprej v nemških avstrijskih pokrajinah. Komité ima že 3000 izpolnjenih vprašalnih pol, katerih statistična obdelava se bliža koncu in kaže izredno zanimiv material. Komité pa je v spoznanju, da bi poizvedbe o razmerah ljudskega šolstva le v nemških delih Avstrije z ozirom na skupni smoter ostale samo nepopolno delo, stopil v dogovor z drugimi avstrijskimi narodnostmi. Tu so prišle v prvi vrsti v poštev nemške učiteljske organizacije, ki so za to novo gibanje pokazale veliko zanimanje in so se na povabilo komiteja tudi takoj lotile dela; pridržale so si pa popolno avtonomijo.

V nedeljo, dne 10. aprila t. l., so se torej sešli na Dunaju zastopniki učiteljskih organizacij vseh narodov, da pod predsedstvom docentov dr. Rudolfa Goldscheida in dr. Gustava Scheua poročajo o dosedanjih uspehih akcije in se posvetujejo o nadaljnjem delu. Zborovanja so se udeležili: dr. Goldscheid in dr. Scheu (komite za reformo ljudske šole), Denk in Lang (Nemško-avstrijska učiteljska zveza), Enslein in Speiser (»Svobodna šola«), dr. Goldmann, Schmiedl, prof. dr. Jerusalem, prof. Kopetzky in prof. Hartwig (Socijalno-pedagoško društvo, zadnji tudi kot zastopnik Društva za šolsko reformo) in tajnik komiteja, jur. Klammer. Kot delegat zveze slovenskega učiteljstva v Avstriji je prišel tajnik Matija Hajny (Jankovič na Moravskem), kot delegat Češke učiteljske zveze Fr. Moravec (Praga) in Jos. Smrtka (Praga), kot delegat Moravske učiteljske zveze Al. Valenta (Svabence), kot delegat Poljske učiteljske zveze Stanislav Palka (Bohnia) in Henrik Kanarek (Krakov), kot delegat Rusinske učiteljske zveze Aleksa Hajdukiewicz (Levov), kot delegat Zaveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev E. Gangl (Idrija), kot delegat Dalmatinske učiteljske zveze Mirko Kirinčič (Korčula), kot delegat »Narodne Prosvjete« v Istri Anton Opašič (Pazin) in kot delegat Italijanske učiteljske zveze Anton Bettoli (Trst).

Dr. Gustav Scheu je poročal o dosedanjem delu komiteja. Ko so vsi delegati, ki so zastopali 48.500 organizovanih naprednih učiteljev in učiteljic, poročali o stanju dela v svojih organizacijah, je dr. Karel Engliš (Čeh) temeljito govoril o statističnem delu prevzete naloge. Dr. Goldscheid je razvil v velikih potezah sliko o začetem gibanju in je stavil predloge za nadaljno delovanje celotne reformacije.

Zborovanje je pokazalo popolno soglasje zastopnikov zbranih organizacij. Delegati posameznih narodnosti, v katerih področjih niso pozvedbe še završene, pač pa so že v teku, so se izjavili, da bodo pospešili svoje delo. Potem, ko bo ves material zbran in obdelan, se prirede za vsako narodnost po komitejih, ki pa ne bodo sestavljeni samo iz učiteljev, temveč iz zastopnikov vseh slojev in stanov, javni shodi za ljudsko-šolsko reformo. Tu se bo o uspehih dela poučila najširša javnost, ki se bo izrekla o obliki predlogov, referatov in nasvetov za reformo ljudskega šolstva. Vsa ta

LISTEK.

Oče Kondelik in ženin Vejvara.

Češki spisal Ignát Herrmann. —

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

Ko je prišla sobota, katere večer bi jo moral pozdraviti v družbi stare garde Nageljev, so imeli pri Kondelikovih roke polne dela od božjega jutra. Kuhinja je bila ona tajna delavnica, kjer se je pripravljali svilni mešiček, v katerega bi se morala Pepica zvečer obleči. Razumimo besedo: tajna. Gospod Kondelik je sicer dovolil — ampak ali veste, kako se podobne stvari skrivajo pred očeti, čeprav o vsem vedo in čeprav niso ničesar očitali. Skrb matere je, da bi očetje bili kar najmanj nadlegovani, da ne bi govorili o »teh cunjah«, povsod razvlečenih, da bi jim ne bilo treba ogibati se oblekam in životcem, razloženim po vseh stoli, da se ne bi zamotavali v razne miti in preje, koder hodijo — skratka, da bi se jim venček ne pristudil prej, nego pridejo tja. Ampak ko oče odide, pa jo vliknejo v sobo.

Ostala obleka je visela v spalnici že od včerajšnega večera na obešalniku, pod belim prtom, da se ne bi zaprašila in umazala. Prinesla jo je šivilja gospodična Štrajblova, katere stara naročnica je bila gospa Kondelikova.

Ljubka obleka vijoličasta kakor iz sladkorja »princess« kakor je bila tedaj moda. Višnjeve barve,

ki so tako dobro pristojale k kostanjevim lasem in rujavim očem Pepičinim.

Po zajutreku sta mati in hči brzo pospravili v sobi, naložili dosti v peč, da bi si oče vdobno na toplem prebral časopise, in sta zginili v kuhinjo.

»Tako dete«, je govorila gospa Kondelikova, »in sedaj se spomni na vse, kar bodeš potrebovala, da ne boš očetu vedno krevsala v sobi. Obleko sedaj pusti, to pomeš po obedu, ko pojde oče svojo pot. Sedaj si zapomni perilo punca. Čizme si vzameš lakirane — in pisane nogavice. ...«

»Jaz sem mislila oranžaste, mamica ...«

»Ne, dekle, ne. Te so bile že dvakrat v perilu — vrag v tem tiči — naj ti počti kako očesce na njih — to bi bilo lepo! Vzela boš one, popolnoma nove, črne in rdeče — lesketajo se kakor svilene in to je efektno. Zlikaj si srajco — tudi novo z gubami. Moraš biti, kakor da bi te iz škatice vzel — človek ne ve, kaj se vse zgodi. Ako bi slučajno padla — kar Bog obvaruj — obleka se odgrne, perilo mora biti kakor iz alabastra. Ne one podvezke, ki jih je treba vezati — Pepica — te z gumbi. Oni se navadno razvežejo — in to je prav imenitno, če tako padejo! Ti-sočak bi ne vzela za to! In padejo ravno takrat, kadar to človek najmanj potrebuje. Zgodilo se je že — to pa je potem veselje. Rajše bi se človek znašel na Tatarskem. Robec s čipkami si pripravi — dva ti vzamem in jih dam v torbico. — Obriši popolnoma likalnik, Pepica, in ga položi na mizico, da ne bomo zvečer iskali. — Ali ima Katarina špirit doma? No, dobro! — Škrančeva te pride počesat — še pred poldnem skočite tja, Katarina — da bo tukaj ob pol

šestih. — Vlasnice in nekoliko iglic vzamemo s seboj, Pepica, zato ne skrbi. — Na robec kani malo kapljic kolinske ali milaflera — ampak ne preveč! Ni lepo, če diši dekle kakor drogerija. Rokavice si vzameš makove — daljše — poglej dobro na male gumbce, da se ti ne bodo potem trkljali po sobani. Zapestnico granatovo, na desno roko — in na levo lahko daš tega gada, Tako, dekle, vse daj ven — da ne bode zvečer letanja. ...«

Vse to je pravila gospa Kondelikova polglasno, ampak z gotovostjo, kakor general, ki daje povelja za bitko. Saj tak obisk plesne sobane je kakor vojskina priprava. Ako se posreči prvi naskok, zmagaže potem igraje naprej.

Toda medtem, ko je tako poveljevala, je sama prinašala iz škatic in škatic vse, o čemur je govorila in ni čakala, da bi to storila Pepica. Bila je morda sama bolj razvnetna in razburjena nego Pepica. Zakaj hčerini vspeh je bil tudi njen lastni vspeh. Dobro je vedela, da ob takem času vse druge matere enako skrbje za svoje otroke in vedela je, da bo zvečer vsaka mati s kritičnimi očmi gledala ostale plesalke — konkurentke svoje hčere.

O, Pepica ne bo ena izmed zadnjih! si je zagotavljala na tistem gospa Kondelikova. To je njena skrb kot skrbne matere — in gospa Kondelikova je bila ponosna na svojo nalogo, zakaj (govorila si je ravno na tistem in radostno) ona more biti ponosna na svojo hčer.

Medtem ko je oče Kondelik bil gotov z zajutrekom, je nekoliko bral in se odpravljal z doma. Z največjo postrežljivostjo mu je prinesla gospa ovrat-

akcija dobi naposled svoj višek v javnem državnem shodu za ljudsko šolsko reformo na Dunaju, kjer se bodo pregledali uspehi vseh posameznih shodov in dobili pozitivno obliko v modernem šolskem programu, slonečem na statističnih podatkih. Da se ta šolski program uresniči, to bo skrb nadaljne agitacije in propagande. Delegati so izjavili, da ostanejo stalni referenti svojih organizacij in da se kot njih zastopniki udeležijo vseh bodočih zborovanj.

Zborovanje je bilo zaključeno v navdušenem razpoloženju in v zavesti, da se je začelo veliko in znamenito kulturno delo.

* * *

Po zborovanju komiteja za reformo ljudskega šolstva so se posvetovali vsi zastopniki posameznih učiteljskih organizacij o skupni akciji, ki jo začne vse napredno avstrijsko učitelstvo v dosegu moderne službene pragmatike za vse ljudskošolsko učitelstvo v Avstriji.

Zveza slovanskega učitelstva v Avstriji bo o tem vevlažnem vprašanju razpravljala letos na svojem shodu v Krakovem. Referat je prevzel poljski tovariš Stanislav Palka.

Politična kronika.

Obstrukcija v štajerskem deželnem zboru.

Posl. pl. Kellersperg potrjuje v nekem dopisu „N. Fr. Pr.“, da hoče štajersko veleposestvo posredovati glede obstrukcije v štajerskem deželnem zboru rekoč: „V najbližjem času bode štajersko veleposestvo skušalo doseči delazmožnost štaj. deželnega zbora. Ker leži težišče v naučnem odseku, bi morali obrniti posebno pozornost šolskim predlogom, katere so stavili nemški nacionanci, Slovenci in socijalni demokratje. **Ako bi se odkazali vsi ti predlogi deželnemu odboru v obravnavo**, bi to ne odgovarjalo samo navadnemu postopanju v največ takih slučajih, temveč bi lahko bilo tudi upati na uspešno delovanje deželnega zbora.“ Vidi se, da hočejo veleposestniki zgraditi našim klerikalcem ne zatega temveč prav trhlji most za umikanje. Slovenska obstrukcija se ni vršila samo zaradi Wastianovega predloga temveč zaradi vladajočega protislovenskega sistema v deželi sploh in vodilni činitelj obstrukcije, slovenski klerikalci se ne smejo in ne morejo poprej umakniti, dokler se ne doseže temeljita in korenita sprememba na bolje. Ako se je že naše ljudstvo odločilo za težek in dolgotrajen boj ter odobrilo obstrukcijo, potem se mora ta obstrukcija tudi dosledno izvesti, ako hočemo, da se slovenski politiki naj še sploh pripisuje kaka resnost in ako klerikalni vodje želijo, da ima volilstvo sploh še kako zaupanje do njih. Kakor smo zadnje tedne odločno grajali njih umikajoče se in popuščajoče postopanje v zadevah obstrukcije ter jih opozarjati na veliko odgovornost, katero so si nakopali z obstrukcijo, tako jih danes svarimo, da bi za hrbtom spodnještaj. Slovencev sklenili sramoten in ponižujoč mir z graškimi nemško nacionalnimi voditelji.

„Slovenski klub“ in „Zveza južnih Slovanov“.

Na Dunaju vleče zopet drug veter, Bienert bo še nekaj časa ministroval in državni zbor ne bode razpuščen: slovenskim klerikalcem je torej treba zopet edinosti in miru med Jugoslovani, da ima Šusteršičeva beseda večjo rezonanco. Ob Veliki noči obrekovanje in brezmejno psovanje, včeraj pa si da „Slovenec“ telefonirati z Dunaja: „Politika Slovenskega kluba je prosta vsake politike čustev, pozabiti se bode moralo mnogo bridkega (!) vočigled potrebi skupnega nastopa. To je potrebno, zato mora biti mogoče. Slovenski klub je pripravljen za velike žrtve. Ako pa se tudi to izkaže kot brezuspešno, potem pa bode vsa javnost zvedela, kje je tisti sovražnik, ki je v odločilnem trenutku preprečil skupno delovanje. Deviza Slov. kluba je: Jasen pogled in poštenost!“ — Hinaenci in licemerji! Drugačnega človeka ne more reči. Narodno zvezo rabijo, zato jo hočejo zopet oživeti; ali respektirali je ne bodo kakor je niso doslej. Bolje je po našem mnenju, da hodita oba kluba ločeno pot, saj sta itak združena v Slovenski jednoti; povrh tega pa Dalmatinci zastopajo mnogokrat svoje separatistične interese in že iz tega vzroka ni mogoča popolna harmonija. Frazo o edinstvu in skupnosti so pri nas že tako diskreditirane, da jim verujejo le še politični otroci. Bolje je računati z realnimi razmerami kakor pa zgubljeni čas s praznimi besedami, ki so pozneje navadno vir novih razprtij. — „Slovenski klub“ je imel včeraj sejo, v kateri se je pooblastilo dr. Šusteršiča, naj stavi primerne predloge za reorganizacijo Nar. zveze.

Vlada zmagala s 40 glasovi večine.

Včeraj se je vršila prva seja drž. zbora v povelikonočnem zasedanju. Imelo se je odločiti o tem, ali ostane po vladini želji na prvem mestu dnevnega reda 182 milj. posojilna predloga ali ne. Pred Veliko nočjo je namreč vlada z istim predlogom že enkrat pogorela, a je obljubila, da se revanšira. Cele tri, štiri tedne sem se je Bienert v potu svojega obraza trudil, da je z obljubami, darili in grožnjami zlimal skupaj kolikor toliko trdno nemškokerikalno — nacionalno — slahčiško — italijansko večino, so zopet vladni listi z vsemi pljučami kričali, kako znamenito in odločilno bo to glasovanje. Vočigled temu je Slov. jednota prevdarjala, ali bi sploh ne kazalo pustiti vladi in Nemcem dnevnega reda kakor je in se tem odločnejše boriti proti predlogi v odseku. Danes se nam ni znano, kaki razlogi so vodili vodstvo Slov. jednote, da je navzlic temu pritrdilo, da so socijalisti stavili spreminjevalni predlog in z njim tudi z 219 proti 258 vladnim glasom ostali v manjšini. Vlada se sicer zaveda, da je njena večina precej nesigurna in ne pojejo v Bienertovem taboru preglasno zmagoslavne fanfare. — Pri bitim moramo posebej, da so naši ljubi dalmatinski bratje zapustili dvorano pred glasovanjem. — Na koncu včerajšnje seje se je namreč pričel razpravljati Vukovičev nujni predlog glede dalmatinske železnice. Predlog poziva vlado, naj skrbi za to, da se Madžari drže dogovorno ob sklepu nagodbe iz l. 1907. Za včerajšnjo absenco se bode večina vsakakor skazala hvaležno in bode sprejela

predlog. V kolikor bodo bratje Dalmatinci in z njimi hofrat Šuklje z opeharjenimi Belokranjci na boljšem — res ne vemo. Ali so toliko nainni, da mislijo na kako posedovanje in zaščito Bienertovo? Mi smo že zadnjič izrazili svoje mnenje in ponavljamo danes, da se nam taka oportunistična politika bratov Dalmatincev popolnoma nič ne dopade.

Nekaj podrobnosti iz včerajšnje seje.

Došlo je seveda tudi včeraj do običajnih »komplimentov« med strankami in napram predsedstvu. Najprej so opsovali češki radikali Pat-taia, ko je došel v zbornico, pozneje pa so si po Seitzovem govoru in predlogu glede dnevnega reda segli v lase soc. demokrati in kršč. socijalci. Posl. Elderš je zavpil Bielohlawku: Hraba pride. Isti klic so ponovili socijalisti med govorom fin. ministra Bilinjskega, kateri je prevzel besedo takoj v začetku prvega čitanja posojilne predloge. Bielohlawek je zaklical socijalistom, da so vsi tatje — in stepli bi se bili, ako bi Bielohlawka ne branila Axmann in Prochaska. — Iz govora fin. ministra, kateri je na vse možne načine branil posojilno predlogo, je pikantno to, da se je bavil z znanim moralistom, škofom Jegličem. Zanikal je, da bi dobil Jeglič podporo od vlade, pač pa se ga je morda spomnil verski zaklad. katerega sicer tudi upravlja vlada. — Poslanec Hribar je interpeliral zaradi zaplomb pisem in dopisnic z narodnim kolkom, posl. Dulibič pa zaradi neke odredbe tržaške in dalmatinske namestnije, češ da je treba korakov proti prebivalstvu, ki zaradi Halleyevega kometa zapravlja svoje imetje. Poslanec negira take novice in protestira proti žaljenju prebivalstva. Posl. Hofmann Wellenhof in tt. so predlagali, naj vlada na noben način ne dovoli podaljšanja zvišanih tovornih tarifov na J. ž. čez leto 1910 in ne dovoli nobenih koncesij za sanacijo železnice brez protiuslug.

Drobne politične novice.

Potek sedanjega državnoborskega zasedanja. »Pol. Korr.« javlja, da se prekinejo seje državnoborskega zbora zaradi pravoslavniških velikonočnih praznikov že 21. ali 22. aprila; prično se zopet 4. ali 5. maja in trajajo do 12. še le 19. maja, po binkoštnih praznikih, se prično zopet redne seje, ki bodo trajale do poletja.

Vzgledi vlečejo. Po avstrijskem vzgledu je sprejela tudi konservativno-klerikalna večina v pruskem deželnem zboru § 11 v poslovnik; odredba je zlasti naperjena proti socijalistom.

Položaj v Albaniji. Iz Škoplja poročajo od včeraj, da je odšel zopet jeden polk v Prištino. Ko se zberejo vsi vojaki, se jih bo razdelilo po deželi, da bodo zabranili nadaljno vstajo.

Dnevna kronika.

v Razkrinkani Karl May. Znani pisec Karl May je svoj čas tožil pisatelja Rudolfa Lebrusa, ker ga je ta nazval plagiatorja, krivtvooritelja, sleparja, tata, roparja in zločinca, a Lebrus je bil oproščen, ker je dokazal resnico svojih trditvev. Dokazal je s pričami in drugimi dokazi, da je ddbil May radi podlega sleparstva in tatvine 4 leta in 1 mesec težke ječe, nadalje, da je radi zopetne tatvine in sleparije dobil še druga 4 leta,

nico, suknjo, zimsko suknjo, klobuk, le da bi ga odpravila. To je izvrstno, da oče odide. Ne bo jim v nadlego — to je glavna stvar. Vljudno mu je očistila žametov ovratnik, vtaknila mu konec svilenege robca v žep, podala mu je palico in napravila ustna za poljub.

»Tak, stari, tak, — pojdi počasi in inkar ne hiti.«

Po soprogovem odhodu je še-le bila gospa Kondelikova v pravem svojem elementu. Gonila je Pepico od skrinje do skrinje, iz kota v kot in jo zopet opominjala:

»Ne hiti tako, dekle — ne utruji se mi že sedaj, da boš zvečer gibčna, da te ne bodo bolele noge prej nego začneš plesati. Zvečer tudi lahko malo namažeš meča z jesihom. To je jako dobro — tudi jaz sem to vedno delala. Po obedu si lepo umij noge — bodo potem kakor z gumi — boš videla — plesala boš kakor po volni. Tak! In vi, Katarina — pojdite sem...!«

Katarina je sploh letala celo dopoldne kakor bi bila neumna. Bila je več na stopnjicah kakor v kuhinji, za reči, ki so bile potrebne. Zakaj, ko se človek pripravlja na tako stvar, še-le vidi, da doma pravzaprav ničesar ni.

Potem je skrbela gospa Kondelikova sama za obed in je velikodušno oprostila Katarino skrbi za ognjišče. Drugače ta dan niso dosti pripravljali. Le na očeta se je spominjala gospa z nekim dišečim koščkom, da bi ga obdržala v dobrem razpoloženju. Ona s hčerjo in Katarino že kako napravi. Saj bo večerja pri Nagljih — to se pravi na drugi strani v dolnji restavraciji Meščanske besede.

Tako je potekal dan v stoterih, malih skrbih in ob sedmih zvečer je stala Pepica pred velikim zrcalom, pripravljena na boj. Gospa Škrjančeva ji je krasno počesala lase, zadaj lepo zaokrožene, kamor je naložila vso svojo umetnost, zakaj Pepica je imela goste, bogate lase. Spredaj na levi strani je imela zataknjene dve žareči kameliji — pravi, vtrgani kameliji.

Potem je še »napravila glavo« gospej Kondelikovi. Gospa je sedela v naslonjaču kakor soha, kar je pa nikakor ni oviralo, da ne bi dajala poslednjih svetov in povelj.

»Ali nisi preveč stisnjena, Pepica? — Ali moreš lahko dihati? — Ali ti ne tolče srce? — Dokler je čas — bi se lahko odjenjalo. — Povleci to na desnem boku — dela gube. — Tako. — Katarina, ali ste prav povedala Črvčku, kdaj mora poslati voz? Da bi bil ob pol osmih tu — kaj? No, dobro. — Pa prilijte svetiljki, ko odidem — in postavite v kuhinji svečo in vžigalice na mizo, da se ne bomo spodtikali, ko se vrnemo. Pazite na vse — zaprite se. — Moj Bog, kje pa hodi oče! Sedaj bi bil že lahko tukaj — da bi šli vsi skupaj...«

In prišel je mojster Kondelik. In v tem trenutku je bila tudi gospa Škrjančeva gotova. Gospa Kondelikova je hitro pahnila proč belo rjuho, v katero je bila ogrnjena, da bi ne vzbudilo ta soproga h kakim neopravičenim opazkam in ga je pozdravila:

»No, no — če se o volku meniš, pa pride! Ravno sem pravila. Tak, stari, na postelji imaš čisto perilo in praznično suknjo...«

»Saj jaz ne grem na ples...«

»Dobro, stari, vem — ti greš gori, ampak, ko bo presledek, prideš k nam doli v restavracijo, da ne bomo sedeli tako zapuščeni pri večerji. Sicer pa jaz pošljem po tebe —«

Gospa Kondelikova je stisnila frizerki v dlan poldrug goldinar in jo je spremila do vrat.

Medtem je šel oče Kondelik v spalnico in se je začel oblačiti. Sedaj, ko je videl hčer in mater v polni paradi, ni mogel, da se ne bi tudi sam »postavil«. Čez kakih deset minut se je pojavil zopet v obednici v obleki, ki ni delala sramote njegovi ženi in hčeri.

Kazalec na uri v obednici je kazal ravno pet minut po pol osmih, ko se je povrnila Katarina, ki so jo poslali pred hišo, in povedala, da je voz ravnokar prišel.

»Ali je Črvček poslal »fajton«?« je vprašala gospa Kondelikova.

Katarina sicer ni vedela, kaj je to »fajton«, vendar je pritrdila:

»Kočija je zelo »nobel«, milostljiva gospa!«

In rodbina Kondelikova — Pepica naprej, roditelji za njo — je odhajala skozi vrata. Gospa Kondelikova je dobro pazila, da bi stopila z desno nogo. Ni bila prepričana, ali si je to hčer zapomnila — pa je storila ona namesto nje.

»Hvala Bogu!« je vzdihnila Katarina, ko se niso več slišali koraki gospode na stopnjicah. Cele noge me bolijo. Ako bi se jaz takole pripravljala na muziko — to bi bil res bogpomagal!«

Dalje sledi.

katera je že davno odsedel. Sodišče je dognalo, da je Karl May živel kot roparski glavar in da je bil tat že kot dijak in pozneje kot učitelj. — Prisljeh po dokazih je Karl May pred sodiščem v Berlinu vse obstal. Tožitelj May je nadalje obstal, da je v sedemdesetih letih po Laškem in Češkem ropal in da ga je lovilo celovojaštvo, kateremu je ušel le na ta način, da je svojega tovariša, noseč obleko jetniškega paznika, na videz eskortiral skoz vojaški kordon. Slednjič se je še May dokazalo, da je pri svojih potopisih grozno plenil spise drugih pisateljev, katerim je kradel kar čela poglavja. May je bil 12. tm. obsojen na vse stroške. — To je tisti May, ki so ga vsi nemški škofi toplo priporočali, oni May, ki je opilil marsikak samostan kot veren katolik za znatne podpore, May, katerega spise so si nabavljali vsi katoliški zavodi, ker je treba podpirati čisto katoliško literaturo in slednjič ravno tisti May, ki je na starost kot s pomočjo katoliške kratkovidnosti bogat zasebnik postal — protestant. Možak je preveč lagal, kral in ropal, pa mu je Bog še ravno pravi čas odtegnil svojo milost, da je izgrešil luč vere.

Svojemu »pobratimu« Radiču, ki so si ga slov. klerikanci naročili kot »vzor katoliškega politika« za reklamo na ustanovni občni zbor VLS, bodo ti prokleto malo hvaležni za njegovo nastopanje v hrv. saboru. Tako je Radič v svojem govoru minolo sredo dokazoval, da »popi poneumnjajo narod«. Ko mu je frankovec župnik Jemeršič zaklical, da njegov govor nima ni glave ni repa, ga je Radič zavrnil, da mora imeti vsak govor začetek, sredino in konec, a ne glavo in rep. »Samo čifutski in popovski govori so repati.« (Buren smeh v saboru.) To je prav grda ne-hvaležnost Radiča slovenskim klerikalcem za posojilo 10.000 K, pa tudi ne-hvaležnost »Slovenca«, ki je še pred par dnevi zagovarjal Radiča in izražal svoje simpatije njegovi politiki. Vidite, ljubi Slovenčevci, kakega »gada« ste vzredili na prsih. Prav nič ne da ta nevernik na »pope«, na ta steber vaše moči. Ali pa vam je menda že vrnil onih 10.000 K?

Japonska gledališka igralka Hanako bo gostovala 25. in 26. t. m. s svojim ensemblom v dež. gledališču v Zagrebu. — Začetkom maja pa bo istotam gostovala najslavnejša poljska igralka-umetnica Vanda Siemaszkova.

Ivan Meštrovič, slavni hrvatski kipar, priredi v kratkem v Zagrebu kolektivno razstavo svojih skulptur.

Hrvatsko planinsko društvo ima 22. t. m. občni zbor v Zagrebu.

Mednarodna lovska razstava na Dunaju je preložena na 17. maja. Došlo je namreč mnogo novih predmetov za razstavo.

Pri občinskih volitvah v Karlovcu na Hrvaškem kjer so dozda imeli frankovci še precej moči, je v pondeljek, torej in sredo na celi črti zmagala hrvatsko-srbska koalicija.

Slovinci na Reki. Dne 10. t. m. je bil ustanovni občni zbor slov. bralnega in izobraževalnega društva na Reki, v katero se je, kakor poročajo, vpisalo že 1000 Slovencev. (Vseh Slovencev na Reki je krog 6000.) Upamo, da bo novo društvo moglo vsaj deloma zaječiti poitaljančevanje Slovencev.

Proces proti Tarnowski. V včerajšnji razpravi sta oddala zdravniška strokovnjaka dr. Bianchi in dr. Capelletti svoje strokovno mnenje glede duševnega stanja Naumova. Oba sta izjavila, da je Naumov duševno bolan in da ne more biti odgovoren za svoje dejanje. Nato je dobil besedo profesor Bossi z ginekološkega zavoda v Genovi, ki ima oddati strokovno mnenje o Tarnowski. Z veliko napetostjo se pričakuje njegove izjave, ki jo poda v današnji razpravi. — Sedaj se poroča, da se je dotični porotnik, ki je ne-davno zbolel, smrtno zaljubil v Tarnowsko, ji pošiljal cvetlice, in sedaj niti več ne skriva, da hoče sestaviti vse sile za njeno oprostitev. — Tudi o novih poskusih raznih številnih zaljublencev, da bi jo rešili iz ječe, se zopet poroča.

Štajerske novice.

Posredovalna akcija štaj. veleposestva glede obstrukcije v štaj. dež. zboru ne bode našla posebno prijaznega odmeva med nemškimi nacionalci, ako smemo verjeti »M. Z.«, ki piše o tej zadevi, da sedanjí čas ni primeren za posredovanje. Akcijo veleposestva vodi naučni minister grof Stürgkh, ki je vodja štaj. veleposestnikov v graškem dež. zboru. Graški vodilni listi molčijo o tej zadevi — znamenje, da morda graški nemški nacionalci drugače mislijo o poskusih glede konca obstrukcije. Že vedo zakaj Istotako molče o tem klerikalni listi. Tudi oni vedo, zakaj, kaj ne, gg. Robič in Korošec?

Vse za ljudski blagor! »Slov. Gosp.« molči na naša razkritja o postopanju klerikalnega župana v neki najbližji klerikalni občini bl. Mozirja v deljenju podpor kakor grob. Gre se za klerikalni žep — naj trpijo ubogi kmetje! Politično ekspozituro v Mozirju še enkrat opozarjamo, naj napravi red!

a C. kr. namestnija je vsled znane nesreče v Ököritu na Ogrskem, kjer je na plesu v lesenem skednju zgorelo nad 300 ljudi, izdala vsem političnim oblastvom strogi ukaz, da se naj prepovedo vsi plesi in veselice v lokalih, ki niso dovolj varni pred ognjem in nimajo po več izhodov; tudi se naj ostro pazi, kako so taki lokali okrašeni in kako se razsvetljujejo.

V Petrovčah je bil izvoljen za občinskega svetovalca zagrizeni štajercijanec I. Strenčan iz Levca. Ampak zvezo s štajercijanci imamo po lažnjivih poročilih klerikalnih listov — naprednjaki. Živela taka »katoliško-narodna« zavednost! Tudi znani trgovec Polanc (o katerem čivkajo vsi vrabci po petrovških strehah, da je Südmarmkovec in Schulvereinovec) je član petrovškega obč. svetovilstva.

V Jarenini je razpisano mesto učitelja oziroma učiteljice. Prošnje do 10. maja pri krajnem šolskem svetu.

Klerikalna zadružna zveza ima svoj občni zbor dne 30. maja v Ljubljani.

Iz Ptuja. Za načelnika trgovske zadruge za ptujsko okolico je izvoljen g. Vinko Zorko, trgovec in poštar pri Sv. Andražu v Slov. gor.

Sokolski dom v Brežicah. Nemška oholost in prenapetost posebno na Štajerskem je dan za dnevom hujša in za nas Slovence vedno občutljivejša. Ugrabili so nam vsa mesta in skoro vse trge s terorizmom in z divjim sovraštvom hočejo zatreti vse, kar si upa misliti slovensko. Zgodovina zadnjih let je zgodovina neprestanega prodiranja od nemške strani; grozi nam odvzeti zadnje ped slovenskega ozemlja. Da ustavimo nemško prodiranje in da z uspehom zabranimo peklenški načrt naših nasprotnikov, treba nam je vsastranskega in vztrajnega dela ter nevstrašenega boja. Vsi Slovenci moramo kakor eden moč zastaviti vse sile, da prekrizamo namene oholih Nemcev in ohranimo od naših očetov podedovano rodno zemljo. V prvi vrsti je poklic sokolskih društev, da z vzgojivijo telesno zdravih in krepkih, duševno značajnih in odločnih mož čuvajo naše pravice in ustvarjajo jez nemškemu prodiranju. To nalogo je vedno spolnjeval »Brežiški Sokol«. Gojil je pridno telovadbo, vzgajal svoje člane v nevstrašene in ognjevit narodne bojovníke, ustanavljal različne odseke, prirejal vsako leto prave narodne veselice, s skratka: bil je in je še danes prvo in edino središče brežiških Slovencev.

Posebno pa se je začel v zadnjem času krepko razvijati; vse kar misli slovensko, pristopilo je društvu in celo ženski odsek šteje že lepo število članic. Vendar pa ovira daljni in lepši razvoj društva pomanjkanje lastne telovadnice; skromni prostori, katere je dala društvu brežiška posojilnica na razpolago, postali so premajhni; — ker se ti prostori ne dajo kuriti, je tudi telovadba po zimi nemogoča. Iz teh vzrokov ustanovili smo si društvo »Sokolski dom«, katerega prvi in glavni namen je postaviti si lastno streho, sezidati si »Sokolski dom« v Brežicah. Še le v tem lastnem domu bo mogoče vsestransko uspešno delovanje društva. Ker pa so naše moči prešibke, obračamo se do vseh rodoljubov, s prošnjo, da pomagajo brežiškemu Sokolu, bojovníku na eni najvažnejših postojank Spodnjega Štajerja, s prispevki. — Podpore, ki jih darujete, obrodile bodo tisočeren sad! Priskočite nam na pomoč vsi, katerim je obstoj in napredek brežiškega narodnega življenja na srcu! Prispevke za »Sokolski dom« v Brežicah sprejema br. Josip Boecio, trgovec v Brežicah.

Društvo »Sokolski dom« v Brežicah si je v odbor izvolilo dne 23. sušca 1910 sledeče gg.: predsednik dr. Ljudevit Stiker, odvetnik v Brežicah, podpredsednik Andrej Levak, veleposestnik v Brežicah, tajnik Josip Zemljič, tajnik Posojilnice v Brežicah, blagajnik Josip Boecio, trgovec v Brežicah. Ostali odborniki so gg.: Ivan Vidmar, Josip Holy, dr. Matija Schmirmaul, Ignac Zalokar, Franc Resnik in Al. Schweiger. Prispevki za stavbo »Sokolskega doma« v Brežicah se bodo vsak mesec razglasili v »Narodnem Dnevniku in v drugih slovenskih časopisih. Odbor društva »Sokolski dom« v Brežicah si je tudi že konstituiral in se razdelil začasno v stavbinski in v reklamni odsek. Nabiralne pole so se že vpsale na merodajne osebe, katere bodo gotovo storile svojo narodno dolžnost, za katero požrtvovalnost in rodoljublje se jim odbor že vnaprej zahvaljuje.

a Občni zbor Ciril - Metodove podružnice na Vranskem se je vršil v nedeljo, dne 10. t. m. v gostilni g. Košenine ob veliki udeležbi. Podružnica je imela v preteklem društvenem letu 50 udov. Priredila je tri veselice: eno v Prekopi in dve na Vranskem. Pri obeh veselicah na Vranskem je predaval g. J. Prekoršek. Vseh dohodkov je imela podružnica 847'99 K. Od te svote se je poslalo vodstvu 553'80 K. Nabiralniki so dali 115'80 K. Nahajajo se po sledečih gostilnah: K. Košenina, I. Brinovec, T. Šentak, J. König in Fr. Turnšek v Prekopi. Narodni davkoplačevalci pa so prispevali 186 K. Bili so sledeči gg.: Donaj, Grafenauer, Jakše, Jezovšek Miha, dr. Karba, Bebica Kolšek, Fr. Košenina, Meglič, Oset, Rotner, Schauer, Schwentner, Škrbec, Vrabl, Mela Jezovšek in E. Brezovšek. V prid družbi pa se je dal zavarovati za 500 K pri »Prvi češki« g. K. Košenina. K besedi se je oglasil g. dr. Karba, ki je omenil, da zborujemo pod utisom Cirilmetodarije in mecena Kotnika. Poziva vse, okleniti se podružnice z dušo in telesom. Po obnem zboru se je pričela prijetna in neprisljuna zabava, h kateri je mnogo pripomogel pevski zbor podružnice. Omeniti je treba, da je bil izvoljen stari odbor: predsednik: R. Vrabl, tajnica: B. Kolšek, blagajnik: I. Jakše, namestniki: Anica dr. Karbova, Rotner in K. Košenina.

v Iz Ptuja. Vzoren nemški sodnik. Oživljajoče naravne sile, katere se polastijo v spomladi vse narave ter jo tirajo k novemu življenju, strmoglavile so tudi nekega tukajšnjega sodnika dr. T. seveda Nemca, ker Slovenca sploh ni —! Ker pa deveta božja zapoved pravi, ne poželi svojega bližnjega žene, pretuhtal jo je bistroumni sodnik tako-le. Na veliki petek Bog ob 9. uri zjutraj umerje, torej ne more videti kaj se ob dveh pod solncem godi, in najbrž mu je bilo znano, da tudi »oko postave« M. ob istem času sniva v popoldanskem spanju. Ta dan si torej bistra glava izbere ter jo mahne z svojo boljšo polovico v gramezne rupe proti Rogoznici. In kaj se je na to zgodilo, ne vprašaj. Saj o tem itak vsi vrabci po Ptuj in okolici čivkajo, čivkajo pa tudi, da pride zaljubljeni sodnik z kazenskimi §§ v dotiko, ako o tem »oko postave« izve! Ves dogodljaj se je vršil ob pol 2 do 2 ure popoldne ter tako očito, da ga je opazovalo nešteto delavcev in potnikov na veliki cesti! Tako skrbijo naši nemški vsiljenci za javno pravno in spoštovanje pred sodniki.

a Iz Sredlišča. Tukajšnjemu posestniku Antonu Plepelcu je ukradel že večkrat predkaznovani J. Korpar iz Cvetkovec iz dvorišča kolo. Ormoški orožnik Cizar je dobil tata pri Veliki Nedelji in je spravil posestniku kolo nazaj.

a Smrt vsled pljanosti. Pri gostilničarju Karbašu v Zg. Radgoni je padel hlapec Anton Reiter v pijanosti čez neke stopnjice na dvorišče, tako da je nezavesten obležal in še tisto noč umrl.

a Umrla je v Framu gospa Ana Spricej, roj. Turner, stara 30 let. Pogreb se je vršil danes.

a Iz Slivnice pod Mariborom poročajo: Minuli pondeljek je peljal razvanjski posestnik Franc Breznik iz račke tovarne 500 opek na težkem parizarju v Hoče. Pri Slivnici je pa padel Breznik, ki je sedel spredaj na vozu pod konje in so mu šla kolesa težkega voza čez glavo in prsi. Umrl je še tisti večer.

a Ustrelil se je v Gradcu Viktor Bednarčič, pešec pri domobr. polku št. 3. Neki korporal ga je po krivem naznanil, da je hujskal nekega tovariša k upornosti; Bednarčič je moral k raportu, kjer ga je stotnik silno oštel. To je vojaka tako užalilo, da se je ustrelil.

a Stavka krojaških pomočnikov v Gradcu še vedno traja naprej. Prva poročila o miru so bila prenačljena.

Druge slov. dežele.

v III. redni občni zbor »Slov. lovskega društva« se vrši v nedeljo 24. tm. ob 3. uri pop. v hotelu »Ilirija« v Ljubljani. Na dnevnem redu so tudi volitve odbora. Po § 20 dr. pravil je za sklepčnost občnega zbora potrebno, da je 1/3 članov navzočih ali vsaj veljavno zastopanih. Pooblastila so dopustna, vendar sme vsak član na občnem zboru zastopati samo 5 odstotnih članov, in se mora izkazati z društveno izkaznico zastopanih članov. (Kdor nima izkaznice, naj da pooblaščenca položnico o plačani članarini). V slučaju, da na 3. uro popoldne sklicani občni zbor ne bo sklepčen, se bo vršil uro pozneje, torej ob 4. uri popoldne, v istih prostorih drugi občni zbor, ki bo sklepčen ne glede na število udeležencev. Ker je v zadnjem času pristopilo k društvu mnogo članov s Koroškega, Primorskega in Štajerskega, bi bilo želeli, da bi bili slovenski lovci teh dežel tudi v odboru zastopani. Zato prav prirčno vabimo vse slovenske lovce, vzlasti pa one s Koroškega, Primorskega in Štajerskega, da se občnega zbora zanesljivo udeleže in sicer v častnem številu, saj je občni zbor edina prilika celega leta, kjer si moremo lovci obrazložiti svoje težnje in želje. Pričakujemo pa tudi ostalih slovenskih lovcev, v prvi vrsti od Kranjcev kot najbližjih, da ta dan pokažejo svojo zavednost. Komur je res lov pri srcu, kdor želi, da se slovensko lovstvo ojači in konsoliduje, ta ne bo ostal — doma! — Odbor.

v »Slov. planinsko društvo« je imelo 13. tm. občni zbor v Ljubljani, ki je bil precej živahen, mestoma celo buren, ker se je pojavila v nekaterih podružnicah opcizija proti sedanjí sestavi društva. Odločno se je zahtevala sprememba pravil v tem smislu, da je osrednje društvo zveza vseh podružnic kot samostojnih društev, in v osrednjem odboru naj bi bile bolj zastopane tudi podružnice. Ta zahteva je po našem mnenju več ko upravičena. Društvo je koncem l. 1909 imelo 3102 člana, in sicer osrednje društvo 976, podružnice

pa 2126. Podružnic je bilo 20. Število članov se je lani pomnožilo za 393 članov. Lansko leto so društvo zadele razne nesreče: glavna je bila porušenje Aljaževega doma v Vratih vsled plazov. Izvršilo se je marsikako važno delo bodisi glede koč bodisi splošno glede izboljšanja turisticke. Doseglo se je končno tudi, da pristojajo glede vodniškega reda za Primorsko „Slov. plan. društvu“ iste pravice ko nemško-avstrijskemu plan. društvu. Društvo izkazuje za l. 1909 dohodkov 116.579 K 62 v, izdatkov 115.919 K 60 v. Sklenilo se je, da se skliče v svrhu spremembe pravil jeseni izvanredni občni zbor. V odsek, ki ima izdelati nova pravila, je izvoljen za Štajersko g. Dav. Lesjak iz Ruš.

v Novi občinski red za Koroško je cesar potrdil.

v V Ljubljani se mudi te dni nadvojvoda Evgen.

v Zakaj! Zato! Slovensko napredno časopisje se je pred kratkim zgražalo nad tem, da je klerikalni „Domoljub“ zagovarjal in priporočal nemško kranjsko šparkaso. Vse se je začudeno vprašalo, kako so mogli slovenski klerikalci tako globoko pasti. V včerajšnjem „Slovenca“ pa najdemo sramežljivo notico: „Za napravo novih orgelj v ljubljanski stolni cerkvi je darovala „Kranjska hranilnica“ 25.000 K, za notranjo opravo cerkve pa 6000 K.“ Eto!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 15. aprila. Predsednik Pattai konstatira na temelju stenografskega protokola, da se je izrazil včeraj češki poslanec Stransky v svojem govoru o dnevnem redu, da je predsednik iz hrepenenja po odlikovanjih kršil dostojanstvo zbornice. Zato mu da klic k redu. — Danes se nadaljuje prvo čitanje posojilne predloge. Govoril je socijalist Habermann. Izrazil je, da obvladuje zunanja imperijalistična politika cele naše javno življenje. Ljudske potrebe se na ljubo tem težnjam zanemarjajo. Visoki krogi sanjarijo sedaj o ustanovitvi jugoslovanske države; posledice te politike so se pokazale v aneksiji Bosne in Hercegovine in v visokih zahtevah finančnega ministerstva. Država gospodari lahko-mišljeno in daje s tem slab vzgled deželam in občinam. Ako gre to tako naprej, mora neizogibno priti polom. Socijalisti bodo glasovali proti posojilni predlogi. Kot drugi govori posl. Chiari.

ROOSEVELT NA DUNAJU.

Dunaj, 15. aprila. Roosevelt je došel danes ob 4.45 na južnem kolodvoru na Dunaj. Na kolodvor je došel ameriški poslanik na Dunaju, dalje avstrijski poslanik v Washingtonu Hengelmüller, sekcijski načelnik Müller v imenu Aehrenthalov in člani ameriškega poslaništva. Roosevelt je na kolodvoru pozdravil čakajoče po tem pa je šel skozi dvorno čakalnico s svojim sinom na dvorni voz, s katerim se je odpeljal v svoje stanovanje. Nek dvorni lakaj mu je prinesel vabilo k audijenci in na dvorni obed. Dopoldne je obiskal Aehrenthala in si je ogledal Dunaj.

ČEŠKI LISTI O VČERAJŠNJEM GLASOVANJU V PARLAMENTU.

v Praga, 15. apr. „Nar. listy“ pišejo, da so le Poljaki rešili Bienertha pred porazom. Zato bodo že še želi njegovo zahvalo... „Hlas naroda“ pravi, da je včerajšnje glasovanje dokazalo, da bi bilo napačno hreneniti po moči, ako ni zadosti moči, da bi se jo dobilo. Rekonstrukcija kabineta bi bila proti Nemcem in Poljakom nemogoča.

Obrambni vestnik.

a Kaj pa to? Družba sv. Cirila in Metoda je razpečala lani od 1. januarja do 31. marca 210.800 narodnih kolekov, letos pa v isti dobi samo 114.000, torej 96.800 manj. Kaj pa to?! (Delni vzrok je gotovo v konfiskaciji kolfov „Ptuj“ in 20/IX/08. Op. uredn.).

Tržne cene.

14. aprila.

Dunaj: Žitna borza. Milo vreme je z medlimi poročili vred vplivalo slabo na tendenco. — Vendar pa je došlo vsled rezerve konzuma do malega prometa. Pšenica in koruza ste se pocenili za 10 vin, rž za 5 in oves za 15 vin, ječmen se je držal.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 154 do 158 v. mlade težke 164 do 167 vin., mlade, srednje 164 do 167 v, mlade, lahke 170—172 vin. Zaloga 29.961 komadov. Prignano 200 komadov, odgnano 258. Ostalo torej 29.903 komadov. Tendenco mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 12'92 pšenica za maj K 12'72, pšenica za oktober K 10'76, rž za april 8'21, rž za oktober K 8'24, oves za april 7'02, oves za oktober K —, koruza za maj K 5'78, koruza za julij K 5'98. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. Tendenco je medla, promet, 14 tisoč stotov, pšenica v efektivu 15—20 v cenejša, ostalo medlo, termini medli. — Vreme lepo.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 40¼, do K 41 za dobavo 40½ do 41½. Tendenco medla.

Sladkor. Praga. Surovi sladkor prompt K 32.50, nova kampanja kron 26'40. — Tendenco medla. Vreme: lepo.

Budimpešta: mast svinjska K 194— nazna slatina 162—.

Viktor Bevc, Celje

prevzame vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor slikanje sob, cerkev, črkoslikarstvo na steklo, les itd. — Priporoča se za mnogobrojna naročila. Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Edini narodni slikar in pleskar

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgotovljeno obutev.

Nahrbtnike (Rucksäcke)

dekacije za sobe z lepimi celjskimi in umetnimi slikami, torbice za trg se dobijo pri tvrdki

Goričar & Leskovšek v Celju

zastopstvo in glavna zaloga pravih zlatih peresnikov (Goldfüllfederhalter) po raznih cenah.

177 88-12

Edini narodni klepar v Celju

Anton Jošt

Savinska ulica št. 4

prevzema vsa v svojo stroko spadajoča dela in popravila ter se slavnemu p. n. občinstvu najviljudneje priporoča v mnogobrojna naročila.

159 7-7

256 1

A 50/10. 8

Oklic.

Dne 28. aprila 1910, dop. ob 10. uri

vršila se bo na licu mesta v Koretnem prostovoljna dražba nepremičnine vl. 110 d. o. Koretno vinogradskega posestva Tomaža Brglez, obstoječega iz deloma lesenega, deloma zidanega hrama, cenjenega na 150 K in zemljiščne parcele št. 118 vinograda, popolnoma zrovtanega, z novim trsjem nasajenega, v zelo dobrem stanu v izmeri 32 a 51 m², cenjenega na 1625 K 50 v.

Kupnino je plačati takoj; dogovorno z dediči se zanesljivim kupcem proda tudi proti plačila v nekaj mescih.

C. kr. okrajno sodišče v Šmarji pri Jelšah, odd. I., dne 11. malega travna 1910.

Po prav ugodni ceni se proda iz proste roke lepa in v jako dobrem stanju

hiša z vrtom

ter dobro obiskovana gostilna, tobakarna in prodajalna mešanega blaga in žganih pijač. Leži ob državni cesti, 10 minut oddaljena od železniške postaje na Tolminskem. Natančnejša pojasnila daje lastnik Ivan Pipa, Bača pri Sv. Luciji.

261 3-1

Odda se

na deželi na lepem prostoru dobro vpeljana prodajalna mešanega blaga

pripravna posebno za začetnika. — Vpraša se pri Andrej Suppanz, Poljčane.

262 1

Tiskovine v moderni obliki so dandanes, kakor znano, potreba vsakega podjetja, ki hoče uspešno delovati, kajti tiskovine brez učinka romajo navadno vsled pomanjkanja časa neprečitane v koš. Sleherni, ki to upošteva in deluje dosledno v tem smislu, zamore vsak čas računati na dosežen uspeh, ker se prejemniku vsili nehote prepričanje, da deluje z vzornim podjetjem, katero se potruji v vsakem oziru izvršiti naročilo skrajno natančno in z namenu potrebnim učinkom. Zavod, ustrezajoč vsem zahtevam na polju moderne tiskarske tehnike je Zvezna tiskarna v Celju, Schillerjeva cesta št. 3. — Založena z modernimi črkami in okraski, kakor tudi opremljena z brzotisknimi stroji najnovejše konstrukcije in zlagalnimi pristroji je v položaju v polni meri zadovoljiti svoje cenjene stranke. — Naročila izvršuje točno in solidno. — Cene nizke.

